

**ВПРОВАДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРУКТУРИ У ERP СИСТЕМУ
ПІДПРИЄМСТВА ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ ПРИЙНЯТТЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ**

Прус Ольга

Науковий керівник: канд. пед. наук, професор Вакалюк Т.А.

Державний університет «Житомирська політехніка», Україна

В статті проілюстровано роль впровадження фінансової структури у ERP систему підприємства та важливість цього аспекту у прийнятті управлінських рішень. Увага приділена поняттю «фінансова структура», сутності її складових. Автор наголошує на важливості діджиталізації фінансової структури в сучасних умовах інформаційного середовища з метою оптимізації процесу прийняття управлінських рішень, а також зростання ефективності та якості інформування керівників всіх ланок систем підприємства відповідно до їх зони відповідальності.

Ключові слова: фінансова структура, ERP система, підприємство, управлінські рішення, центр фінансової відповідальності.

Implementation of financial structure into ERP system of the enterprise as an important element in managerial decision-making process

O. Prus

Scientific supervisor: Candidate of Pedagogical Sciences, Professor Vakaliuk T.A.

State University «Zhitomir Polytechnic», Ukraine

The article illustrates the role of the implementation of financial structure into ERP system of the enterprise in managerial decision-making process. Attention is paid to the concept of «financial structure», the essence of its components. The author emphasizes the importance of digitalisation of the financial structure in modern conditions of the information environment in order to optimize the process of managerial decisions making, as well as to increase the efficiency and quality of informing the heads of all units of enterprise systems in accordance to their area of responsibility.

Key words: financial structure, ERP system, enterprise, managerial decisions, center of finance responsibility.

Постановка проблеми. Своєчасне та оперативне прийняття оптимальних управлінських рішень завжди є основою успішного управління бізнесом. В свою чергу для забезпечення цього процесу необхідним елементом є отримання

менеджментом вірної та структурованої аналітичної інформації, яка найбільш точно відображає стан системи. Отримання такої інформації забезпечує побудова на підприємстві управлінського обліку та фінансової структури.

Однак за умов складної системи взаємодії всіх ланок та підрозділів підприємства між собою, а також із зовнішніми контрагентами актуальності набуває питання автоматизації отриманні управлінської інформації, підвищення ступеня її точності, деталізації та гнучкості з метою задоволення потреб всіх користувачів системи.

Таким чином надзвичайно важливим та актуальним питанням для бізнесу наразі виступає імплементація фінансової структури у ERP систему. За допомогою цього процесу вирішеним є питання надання повної, достовірної, оперативної інформації всім зацікавленим користувачам відповідно до їх кола відповідальності та доступу до інформації, що, в свою чергу, стане запорукою прийняття оптимальних рішень на всіх ланках системи підприємства.

Аналіз досліджень та публікацій. Питання дослідження сутності поняття фінансової структури висвітлено у працях С. Гудза, О. Пестрецової, О. Мольвінського, А. Кочнева, О. Топчієва, О. Дронченка, О. Княжеченко, М. Тарасюк. Однак питанню взаємозв'язку побудови фінансової структури та управлінського обліку та підприємстві із одночасним впровадженням останніх у ERP систему приділено недостатньо уваги, на важливості цього наголошують в основному відгуки практикуючих фінансових менеджерів у спеціалізованих виданнях, однак системного аналізу даного питання у літературі не представлено.

Мета статті. Дослідити та висвітлити необхідність імплементації фінансової структури у ERP систему підприємства як важливий фактор оперативного та обґрунтованого прийняття управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основним завданням побудови фінансової структури підприємства є розподіл відповідальності та повноважень між менеджерами (керівниками центрів фінансової відповідальності) з управління, головним чином, доходами та витратами

підприємства, а також активами, зобов'язаннями та капіталом суб'єкта підприємництва, іншими нефінансовими показниками.

Аналізуючи погляди вчених на термін «фінансова структура підприємства», можемо визначити, що під фінансовою структурою підприємства слід розуміти ієрархічну систему центрів фінансової відповідальності, що визначає порядок формування фінансових результатів та розподіл відповідальності за досягнення загального результату діяльності підприємства в цілому, дозволяє вести внутрішню облікову політику, відслідковувати рух ресурсів всередині підприємства та оцінювати ефективність бізнесу в цілому та по окремим структурним підрозділам. [2, 91]

Центр фінансової відповідальності це – структурний підрозділ, який здійснює визначений набір господарських операцій і здатний безпосередньо впливати на витрати та/або доходи від даної діяльності та відповідно нести відповідальність за ці статті витрат та/або доходів. [2, 92]

Саме виокремлення центрів фінансової відповідальності (центрів доходів, витрат, прибутку та інвестицій) із одночасним розподіленням між ними відповідальності згідно статей внутрішнього управлінського обліку є основою стратегічно орієнтованого бюджетування та максимальної націленості і керованості системи на досягнення поставленого результату компанії в цілому.

Управління організацією за центрами відповідальності дозволяє в процесі обліку витрат одержувати структуровану інформацію і одночасно контролювати роботу підприємства. З використанням управлінського обліку за центрами відповідальності з'являється можливість оперативно контролювати процес досягнення ключових показників, а також своєчасно інформувати вище керівництво про стан справ на підприємстві. Вона ж дозволяє оцінювати результативність управлінської діяльності менеджерів і, таким чином, виконує найважливішу контрольну функцію при тому, що центри відповідальності та їх керівники стають відносно самостійними. [1, 196]

Таким чином, наявність фінансової структури дозволяє не просто формально визначити винних, але і зрозуміти реальний механізм впливу на фінансово-економічний стан компанії.

Основні фактори, які сприяють ефективній роботі фінансової структури компанії, представлені на рис. 1.1. [1, 197]

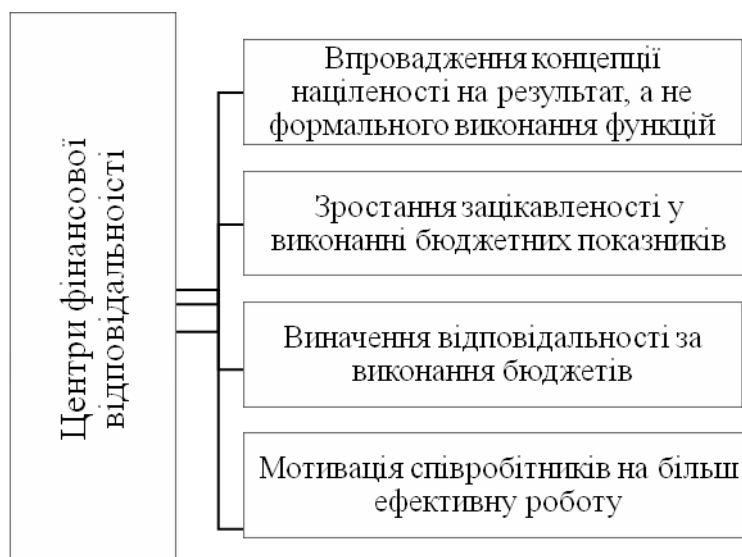

Рис. 1.1 - Основні фактори, що сприяють ефективній роботі фінансової структури компанії

Водночас за умов тотальної діджиталізації економічної та фінансової сфер зростає необхідність отримання точної та достовірної управлінської інформації у максимально стислі терміни. Враховуючи постійне ускладнення економічних моделей, взаємозв'язків як всередині самої компанії, так і компанії із зовнішніми контрагентами це створює значне навантаження на фінансову службу підприємства та може спричинити виникнення таких ризиків, як неточність наданої інформації чи зростання часу на обробку аналітичних звітів.

Вирішенням цієї проблеми може стати імплементація фінансової структури у ERP систему підприємства, що дозволить:

- значно скоротити час на обробку інформації;
- забезпечити побудову аналітичних таблиць відповідно до потреб кожного центру фінансової відповідальності та топ-менеджерів компанії;
- розподілити доступ до інформації відповідно зони відповідальності керівника кожного рівня;

- мінімізувати вірогідність виникнення помилок внаслідок зменшення дії людського фактору у обробці інформації;
- скоротити витрати на персонал;
- підвищити рівень відповідальності керівників центрів фінансової відповідальності за внесення у систему первісної інформації, оскільки саме вона стане основою для побудови аналітичної управлінської звітності.

У той же час практики зазначають, що впровадження фінансової структури та управлінської звітності у ERP систему підприємства стає справжнім інформаційним проривом і дозволяю значно спростити і пришвидшити процес отримання інформації, мінімізувати ризики помилок та створити мотиваційну систему для керівників. [3]

Маємо також зауважити, що процес впровадження діджиталізації фінансової структури в умовах сьогодення має розглядатись також у контексті процесу глобальної діджиталізації економіки та фінансового сектору зокрема. Наразі активно розглядаються питання та здійснюються трансформаційні процеси впровадження цифрових технологій та перехід на дистанційні форми обслуговування у банківському секторі України. Зазначені процеси відбуваються як в рамках трансформації банків, що входять о глобальних міжнародних груп, так і визначено одним з пріоритетних напрямків розвитку банківського сектору України, в тому числі Національного Банку України.

Важливу увагу процесу діджиталізації приділено наразі на рівні держави в Україні. Концепція «Держава у смартфоні» була визначена серед пріоритетів новообраного президента Володимира Зеленського. Електронізація державних послуг також зазначалась першим пунктом серед пріоритетів у боротьбі з корупцією та визначена одним з головних завдань для уряду.

Висновки та перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження. Таким чином, можемо стверджувати, що впровадження електронних технологій та перехід до діджитал-орієнтованої бізнес моделі не як виняток чи новації, а як необхідність, є лише питанням часу. Із розвитком ІТ технологій та їх поширенням у всіх сферах суспільного життя бізнес має

усвідомлювати необхідність здійснення відповідних трансформацій навіть у таких історично консервативних сферах, як звітність, фінанси та управлінський облік. Впровадження фінансової моделі у ERP систему підприємство стає не просто додатковим благом або зручністю, а однією з обов'язкових умов, що дозволить залишатись конкурентоспроможним, здатним до оперативної та адекватної реакції на мінливість зовнішнього середовища та успішного функціонування за умов пришвидшення здійснення транзакцій та передачі інформації.

Список літератури

1. Гарнов А.П. Экономика предприятия : учебник для бакалавров / А. П. Гарнов, Е. А. Хлевная, А. В. Мильник. — Москва : Издательство Юрайт, 2016. — 195с.
2. Тарасюк М.В. Сутність та значення фінансової структури підприємства / Тарасюк М.В. – Економічні науки, 2007. – 91 с.
3. <https://news.rambler.ru/other/39042467-didzhitalizatsiya-kak-proryv-7-keysov-na-zametku-hr-u/?updated>
4. <https://gbr.pepperdine.edu/2010/08/the-role-of-finance-in-the-strategic-planning-and-decision-making-process/>
5. <https://www.intalev.ua/library/articles/article.php?ID=5508>